

A BIZTONSÁGI KULTÚRA SZEREPE A KÖZLEKEDÉSBEN

BIZTONSÁG, MINT A KÖZLEKEDÉS ALAPPILLÉRE

Dr. Tóth János

Közlekedéstechnológiai és Közlekedésgazdasági Tanszék

**BUDAPEST UNIVERSITY OF TECHNOLOGY AND ECONOMICS
FACULTY OF TRANSPORTATION ENGINEERING AND VEHICLE ENGINEERING**

Közlekedési Kultúra Napja

- ENSZ „Cselekvések Évtizede a Közlekedésbiztonságért 2011-2020”
- Bíró József közlekedésbiztonsági ötletpályázat díjnyertes pályaműve (2013)
- 2015. május 11-én 15 szervezet 11 rendezvénye
- 2025. 170 szervezet, 220 aktivitással

Közlekedési Kultúra Napja

A közlekedési kultúra része a közlekedésbiztonság

Bíró József megfogalmazásában:

„A közlekedési kultúra az emberiség kultúrájának közlekedéssel összefüggő része. Szűkebb értelemben a közlekedési kultúra a biztonságot előtérbe helyező, udvarias, partnerségre törekvő, környezettudatos, toleráns közlekedési magatartásformák, viselkedési minták és attitűdök összessége. Tágabb értelemben pedig a közlekedési építmények (utak, vasutak, hidak, buszpályaudvarok, vasútállomások, kikötők, repülőterek), a közlekedési járművek, folyamatok és jelzésrendszerek műszaki, technikai vívmányait és kulturális értékeit is magába foglalja.”

Közlekedési Kultúra Napja

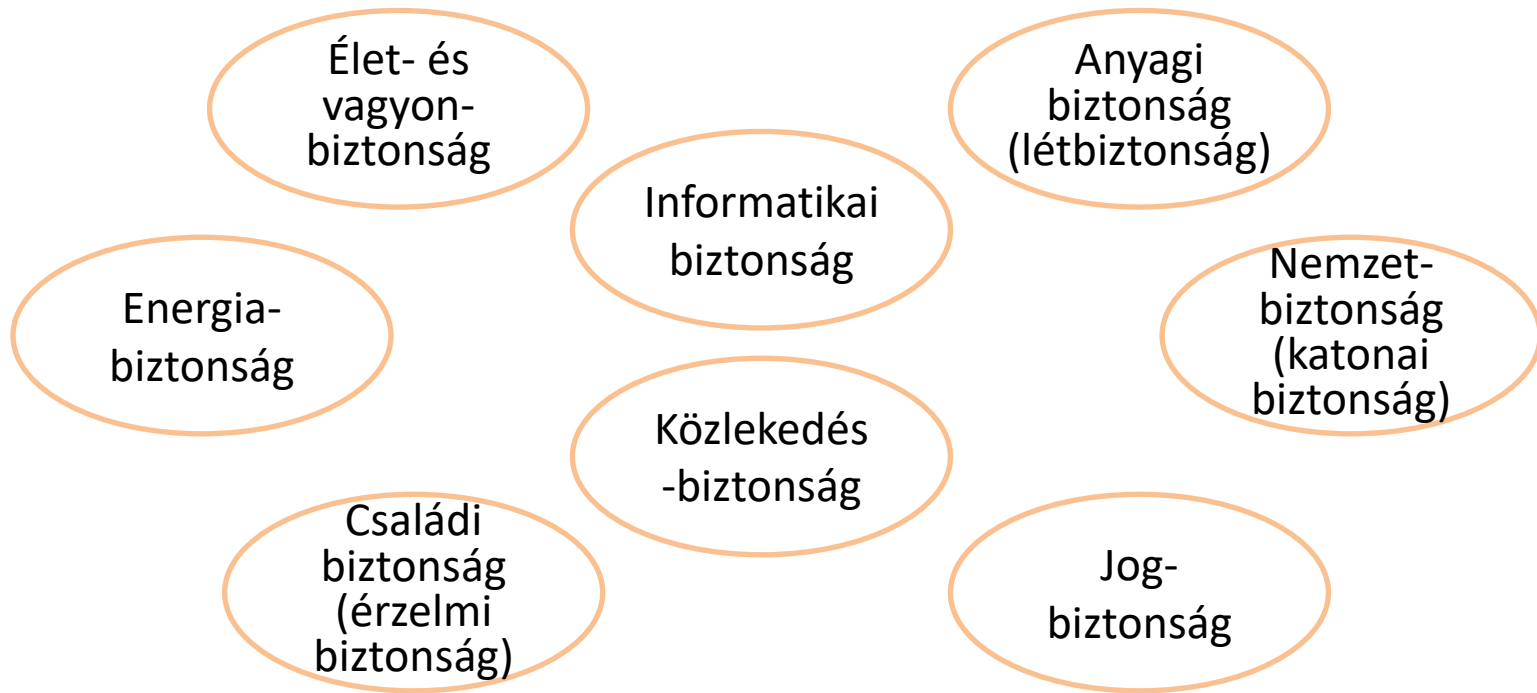
Kapcsolódó pályázatok:

- Az év közlekedésbiztonsági fotója és videója
- Az év hídja
- Kisművész rajzpályázat
- Az év közlekedésbiztonsági társadalmi felelősségvállalása
- Az év kerékpárútja
- Az év online közlekedési kiadványa
- Az év offline közlekedési kiadványa

Biztonság kultúra

A biztonság kultúra része a közlekedésbiztonság

Biztonság jelentése

Securus – se = nélkül, cura = aggodalom, félelem

Veszélyek szintje ↓ - Biztonság ↑

Safety, security

Közlekedésbiztonság: Az áruk és személyek
veszélyeztetés nélküli elszállítása

Egy adott terület közlekedésbiztonságának színvonala az
ott élő – közlekedő – emberek közös (társadalmi)
produktuma.

Közlekedésbiztonság meghatározói

- Közlekedésbiztonságot a közlekedési rendszer mindhárom eleme befolyásolja:
 - Ember
 - Jármű
 - Infrastruktúra (út és környezet)
- Általános közlekedési morál (kultúra), ellenőrzés
- Közlekedésre oktatás
- Figyelemfelhívás

Közlekedésbiztonsági tevékenységek

- „három E” szabálya: a közlekedésbiztonság javításával kapcsolatos feladatok csoportosítása
 - **Education** (oktatás)
 - Többlépcsős egymásra épülő közlekedésre nevelés (óvodás kortól a hivatásos járművezetőig)
 - Tömegkommunikációs kampányok (pl.: plakátok)
 - **Enforcement** (szabályok betartatása)
 - alapvetően rendőrségi feladat a szabályok betartásának kikényszerítése
 - **Engineering** (mérnöki tevékenység)
 - infrastruktúra- és járműfejlesztés, forgalomtechnika és -szervezés

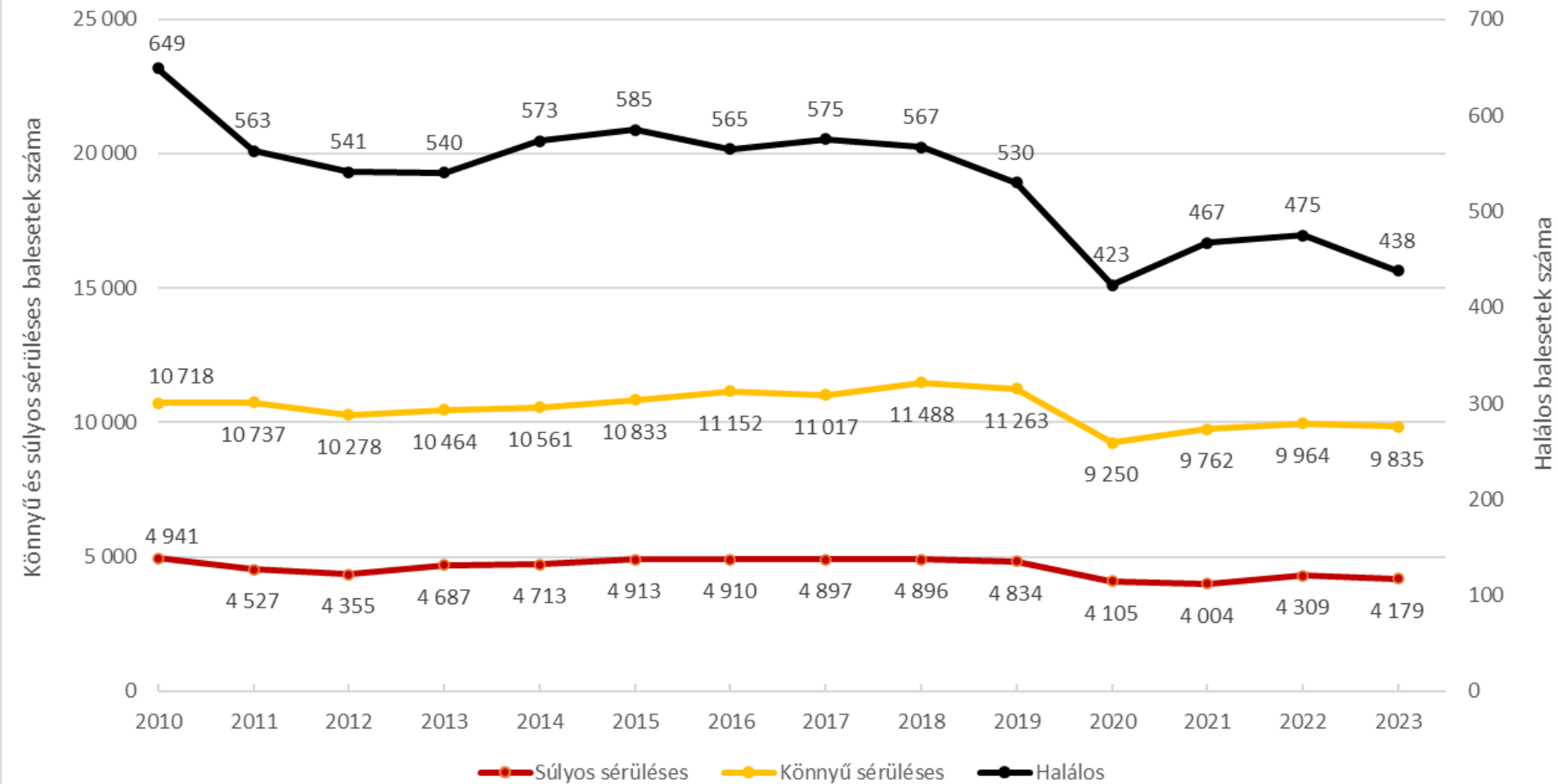
Közlekedésbiztonsági mutatószámok

Közlekedésbiztonság jellemzésére és összehasonlítás céljából (intézkedések hatásának jellemzésére)

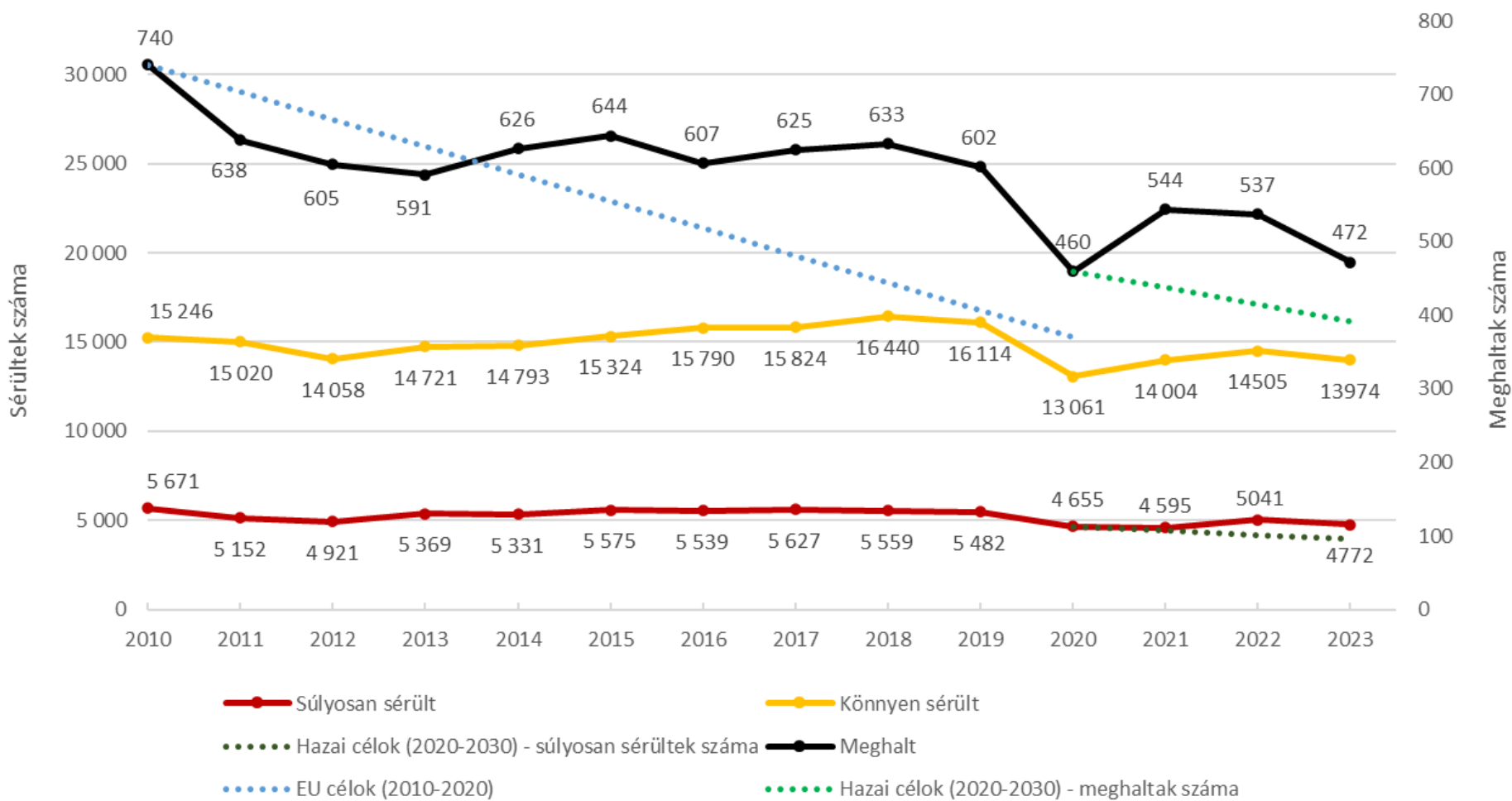
- Adott közlekedési környezetben a közlekedés biztonságának színvonalának mérése
- Származhatnak megfigyelésből (regisztráció) vagy matematikai (statisztika) eljárásból.
- Összehasonlítás esetén, fontos, hogy ugyanaz legyen a vonatkoztatási alap
- Mutatószámok fajtái:
 - Abszolút mutatószámok
 - Relatív mutatószámok: Abszolút adatokból képezzük a közúti közlekedés egyéb jellemzőihez (pl.: hálózathossz, futásteljesítmény) viszonyítva

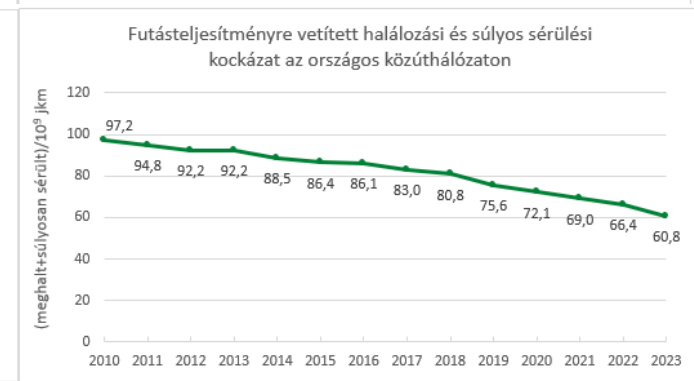
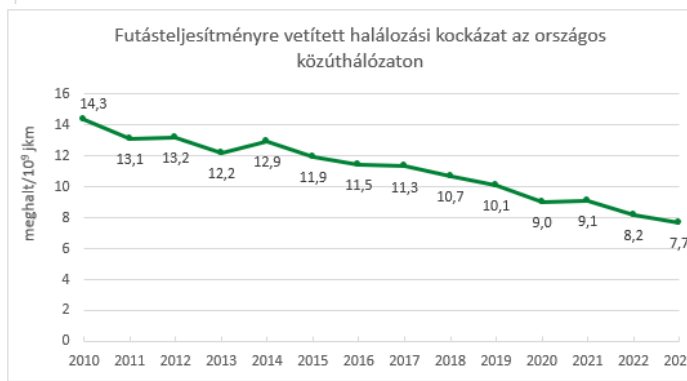
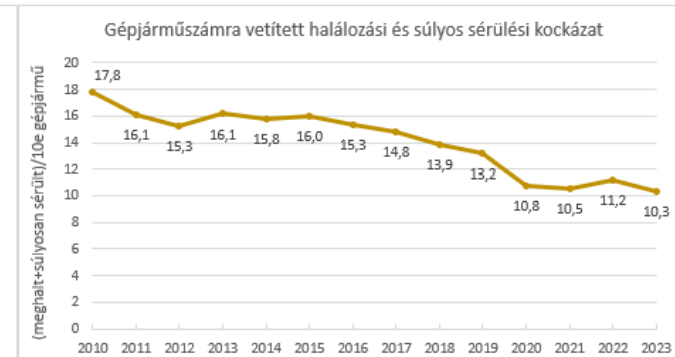
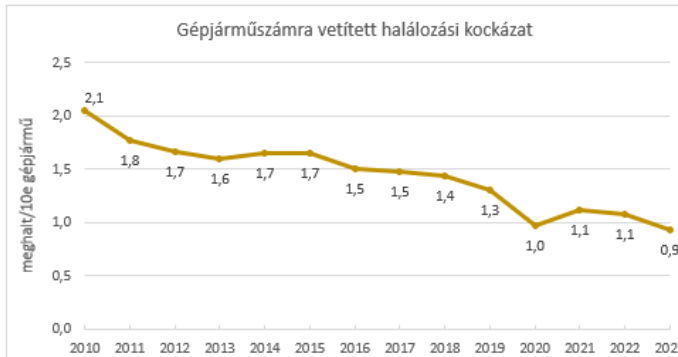
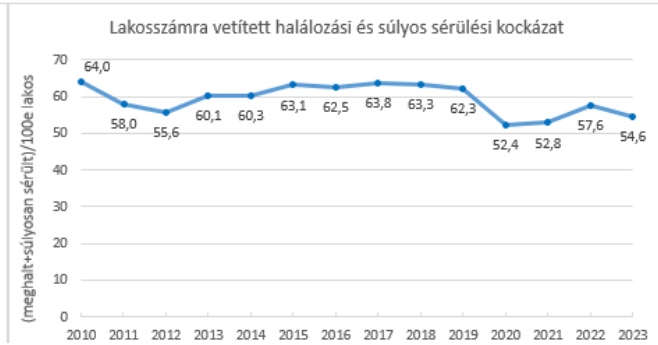
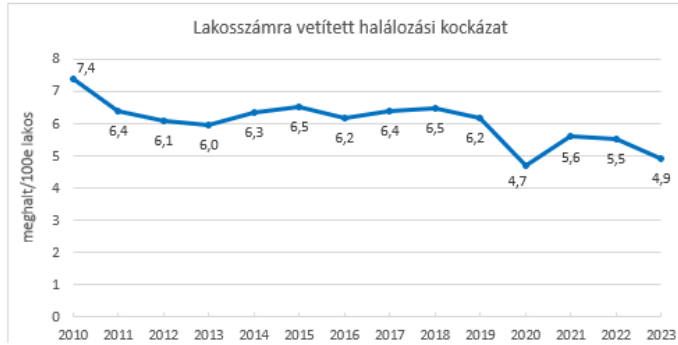

Közúti balesetek száma, kimenetel szerint

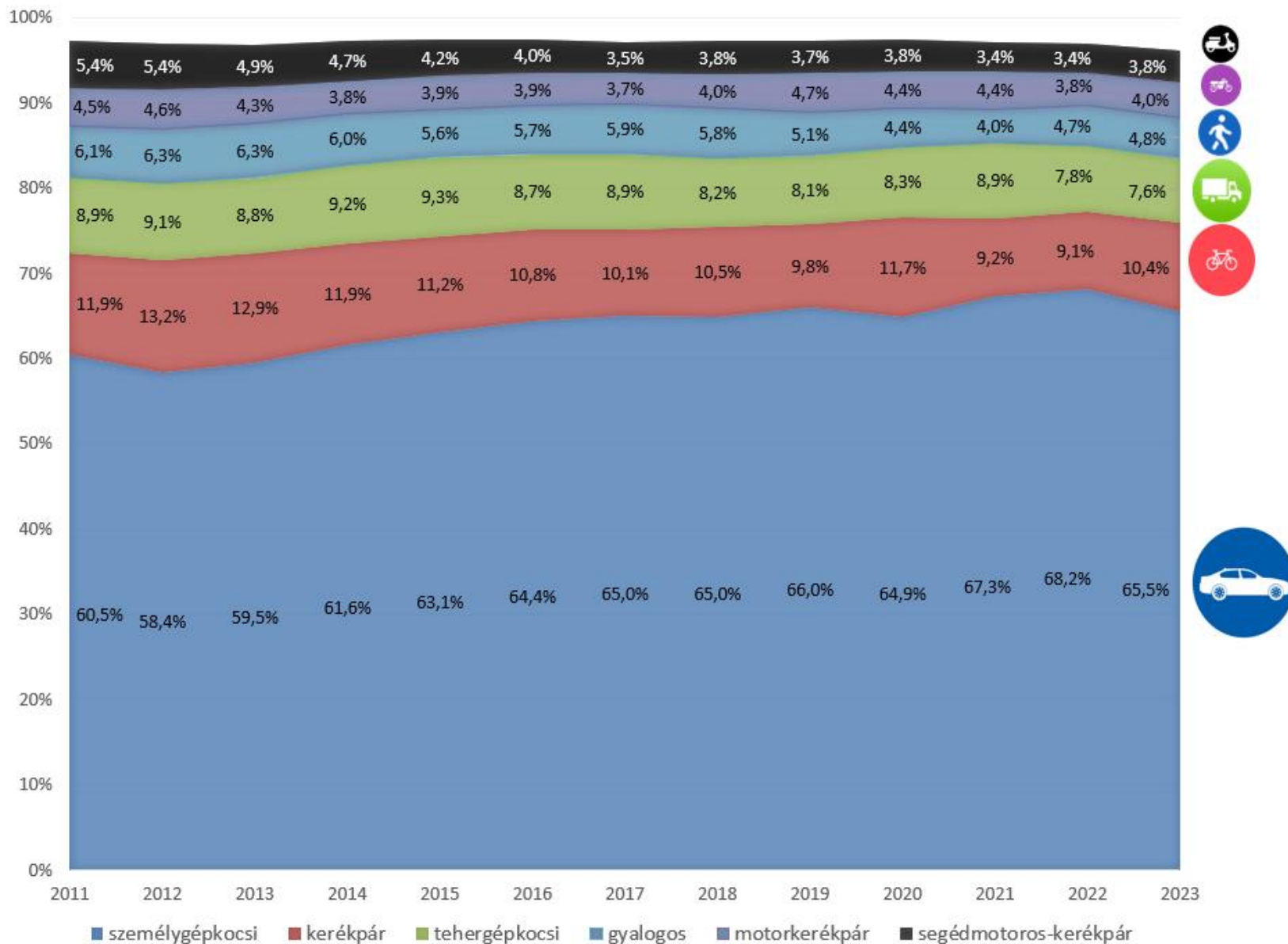

Közúti balesetben sérültek száma, kimenetel szerint

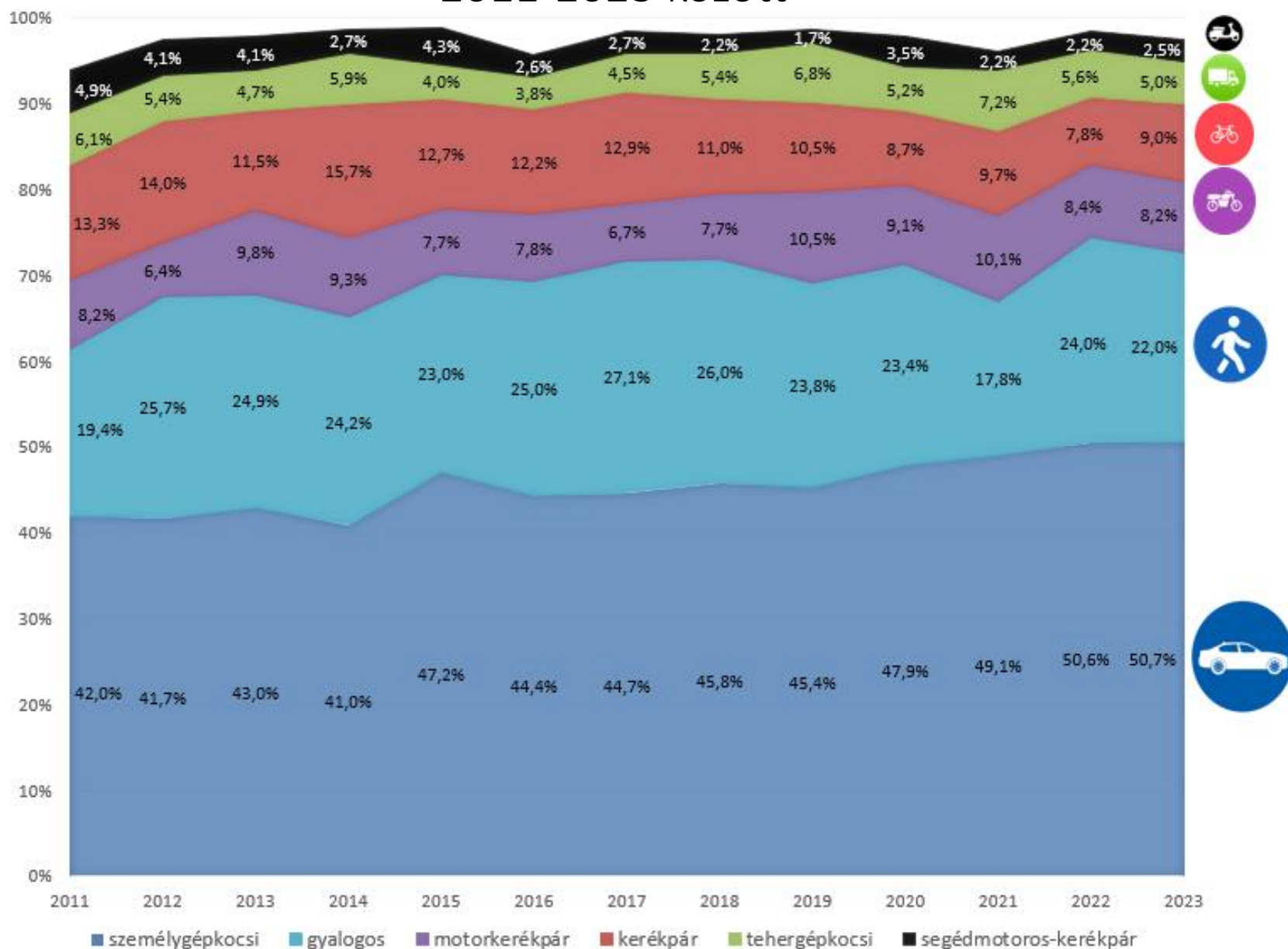

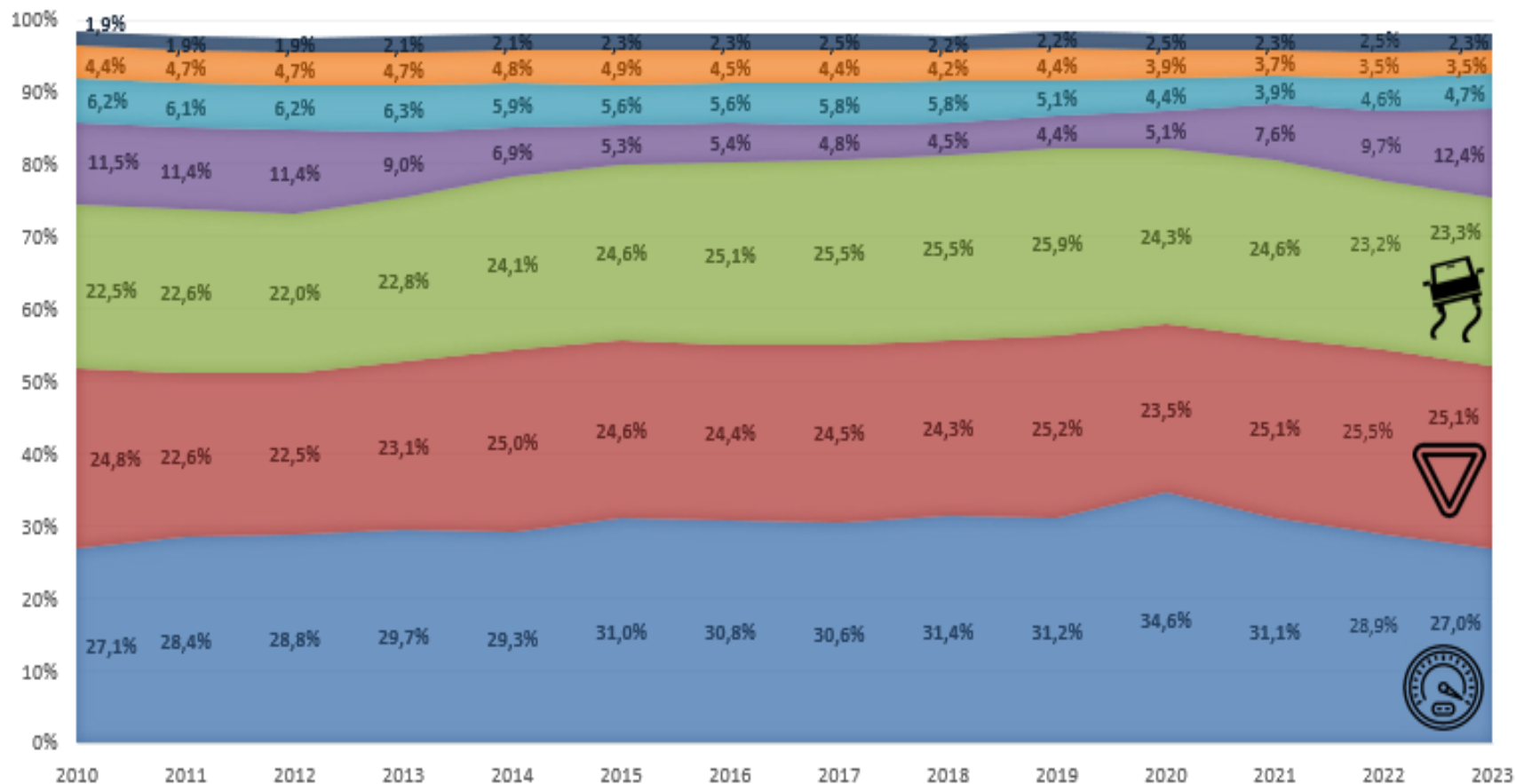
A leggyakoribb baleseti okozók megoszlása 2011-2023 között

Közúti balesetekben meghaltak közlekedési módonkénti megoszlása 2011-2023 között

Közúti balesetek okai 2011-2023 között

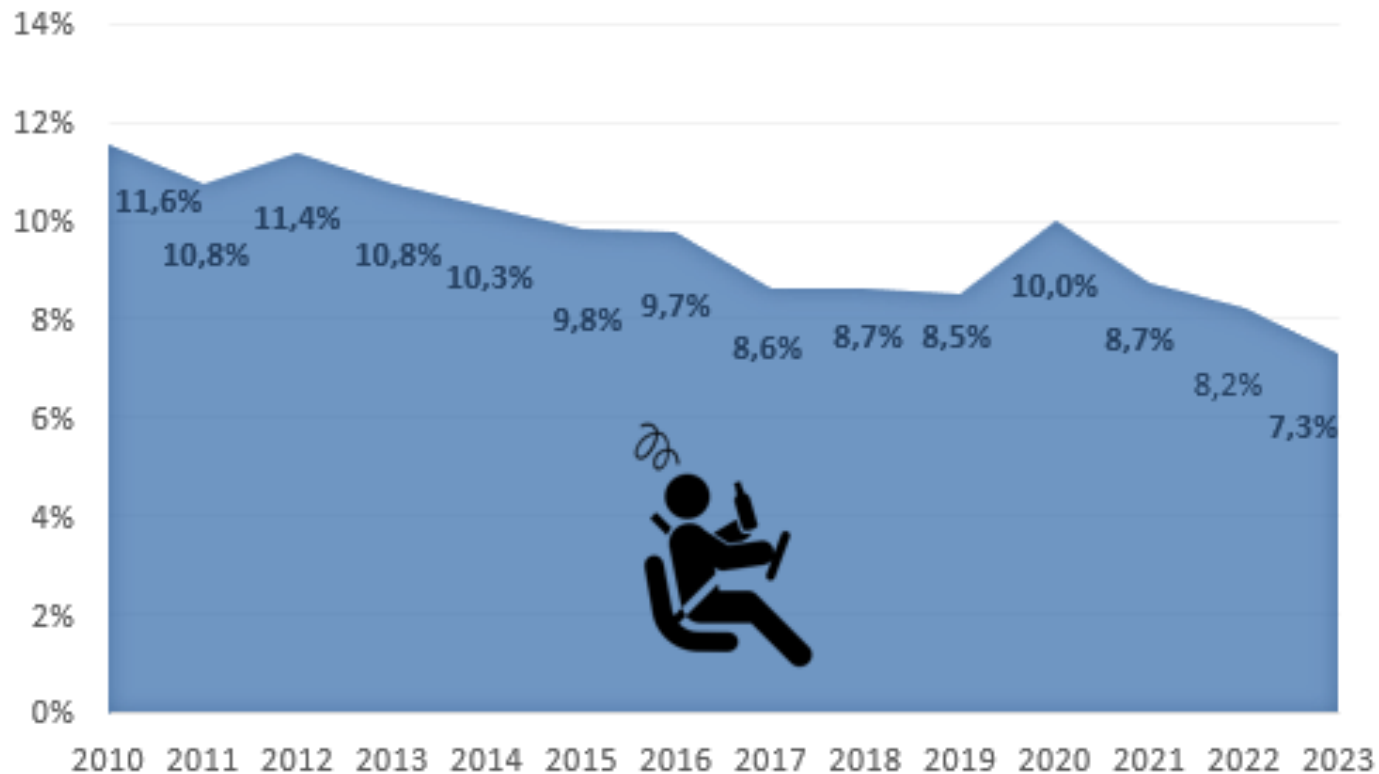

■ sebesség nem megfelelő alkalmazása
■ járművezető egyéb hibája
■ megállási kötelezettség elmulasztása

■ elsőbbség meg nem adása
■ gyalogosok hibája

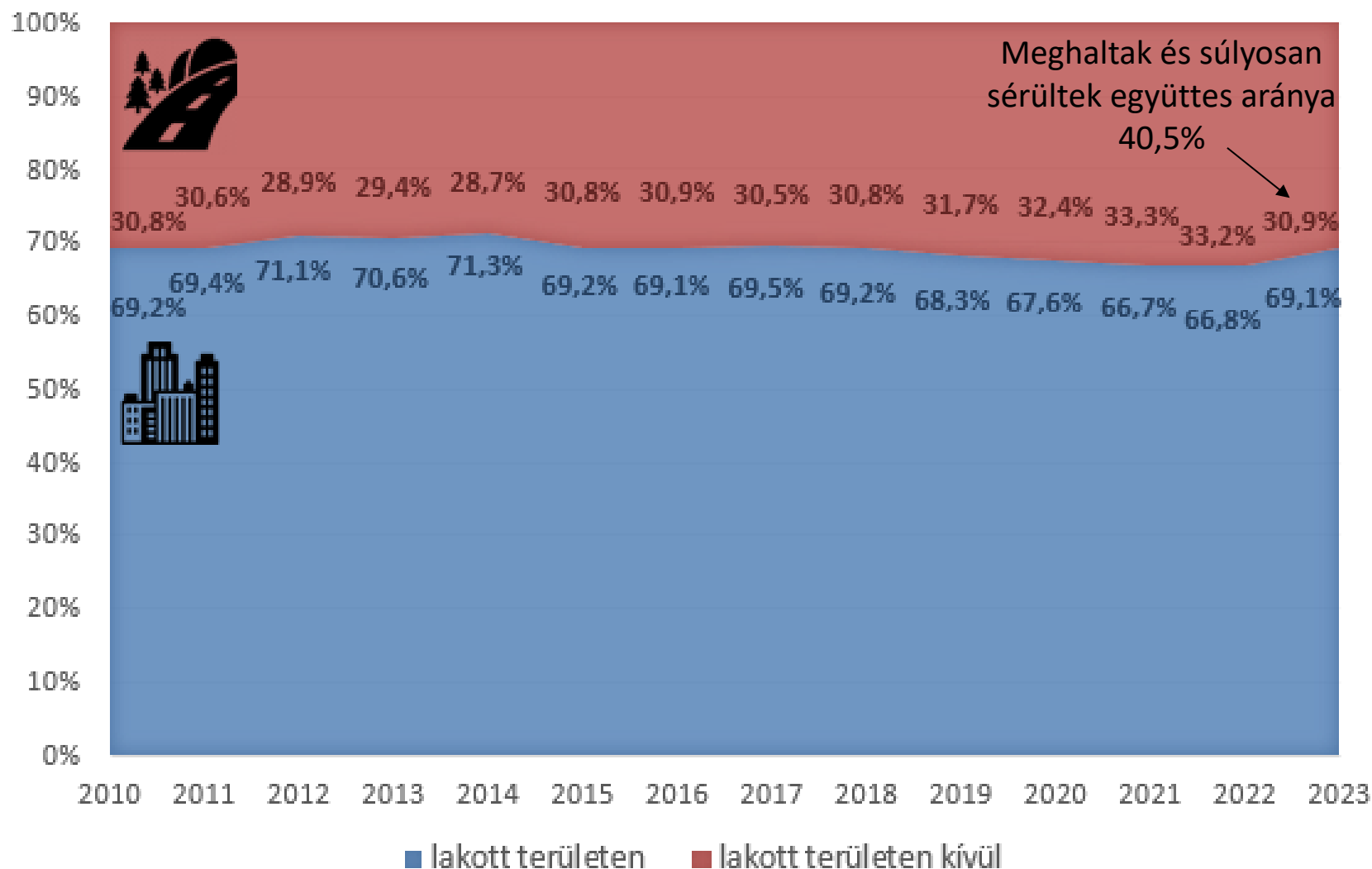
■ irányváltoztatási, haladási, bekanyarodási hiba
■ előzés szabályainak meg nem tartása

Ittas közlekedők által okozott közúti balesetek arányának alakulása 2010-2023 között

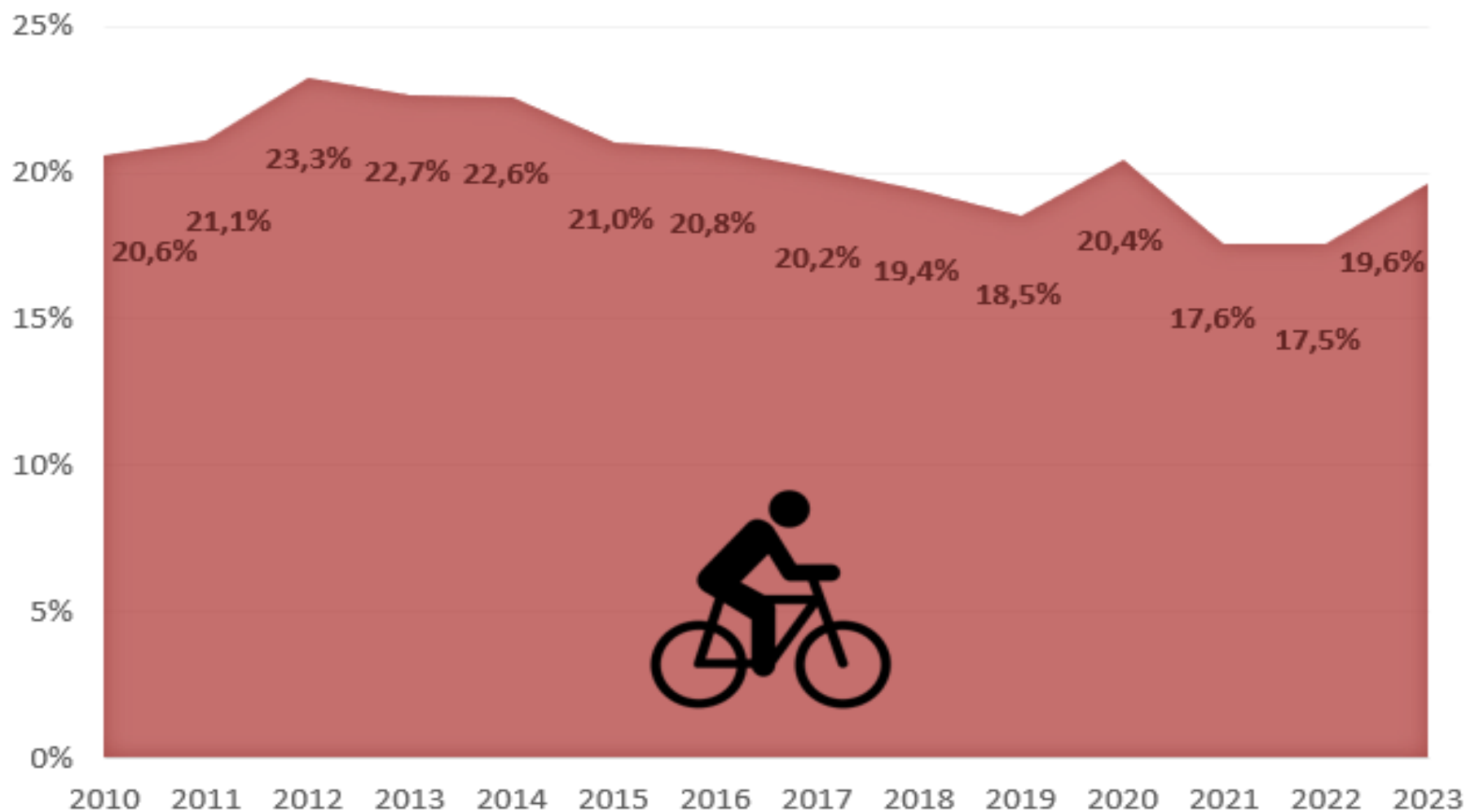

2023-ban az 1043 ittas okozóból 672 személygépkocsi vezető, 39 tehergépkocsi vezető, 43 motor-, 89 segédmotoros-kerékpáros, 131 kerékpáros és 18 gyalogos volt. Amennyiben a személygépjárműveseket tekintjük, az általuk okozott balesetek 7,2%-ában, a tehergépjárművesek által okozott baleseteknek pedig 3,6%-ában volt ittas a gépjárművezető.

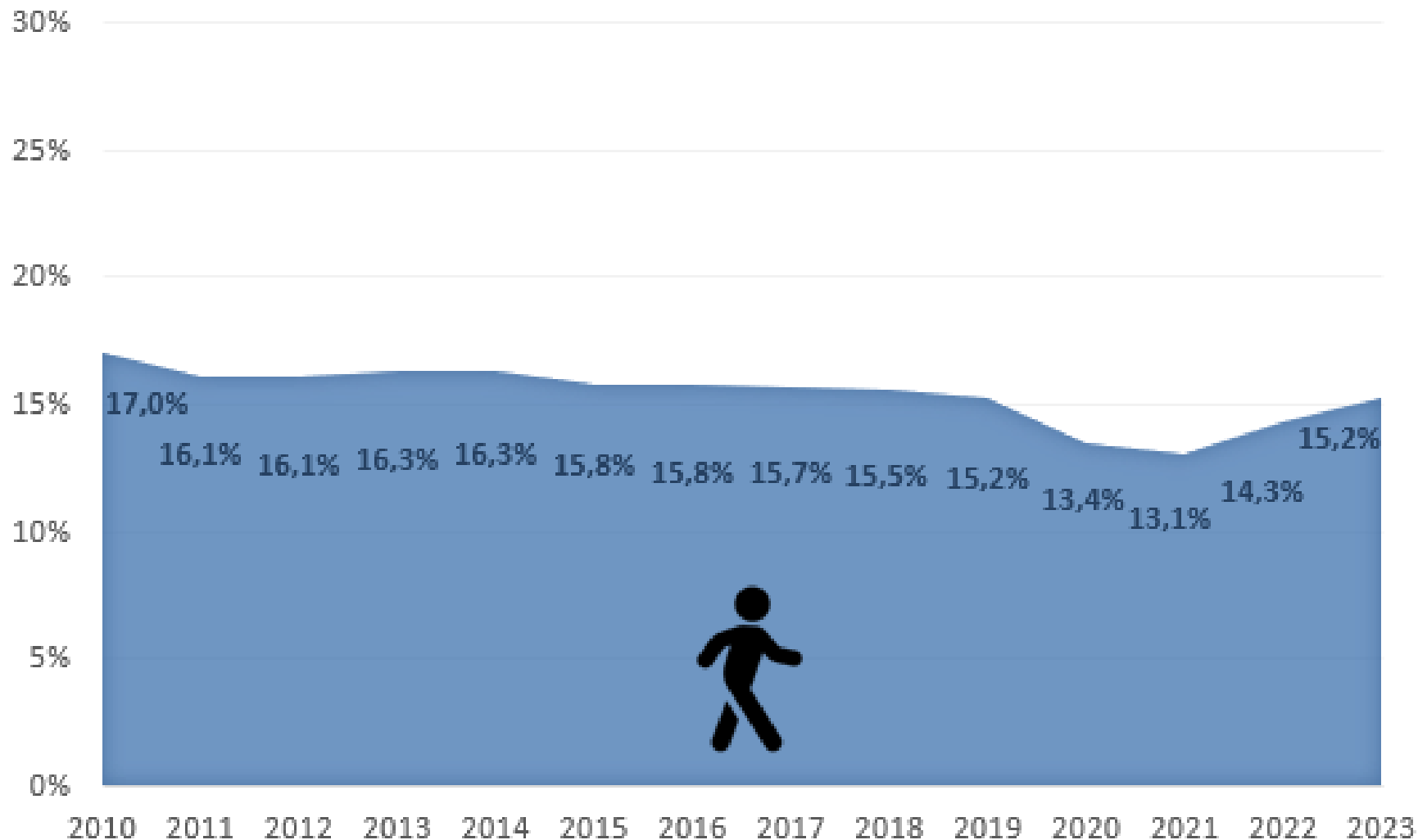
Balesetek helyének területi jelleg szerinti megoszlása 2010-2023 között

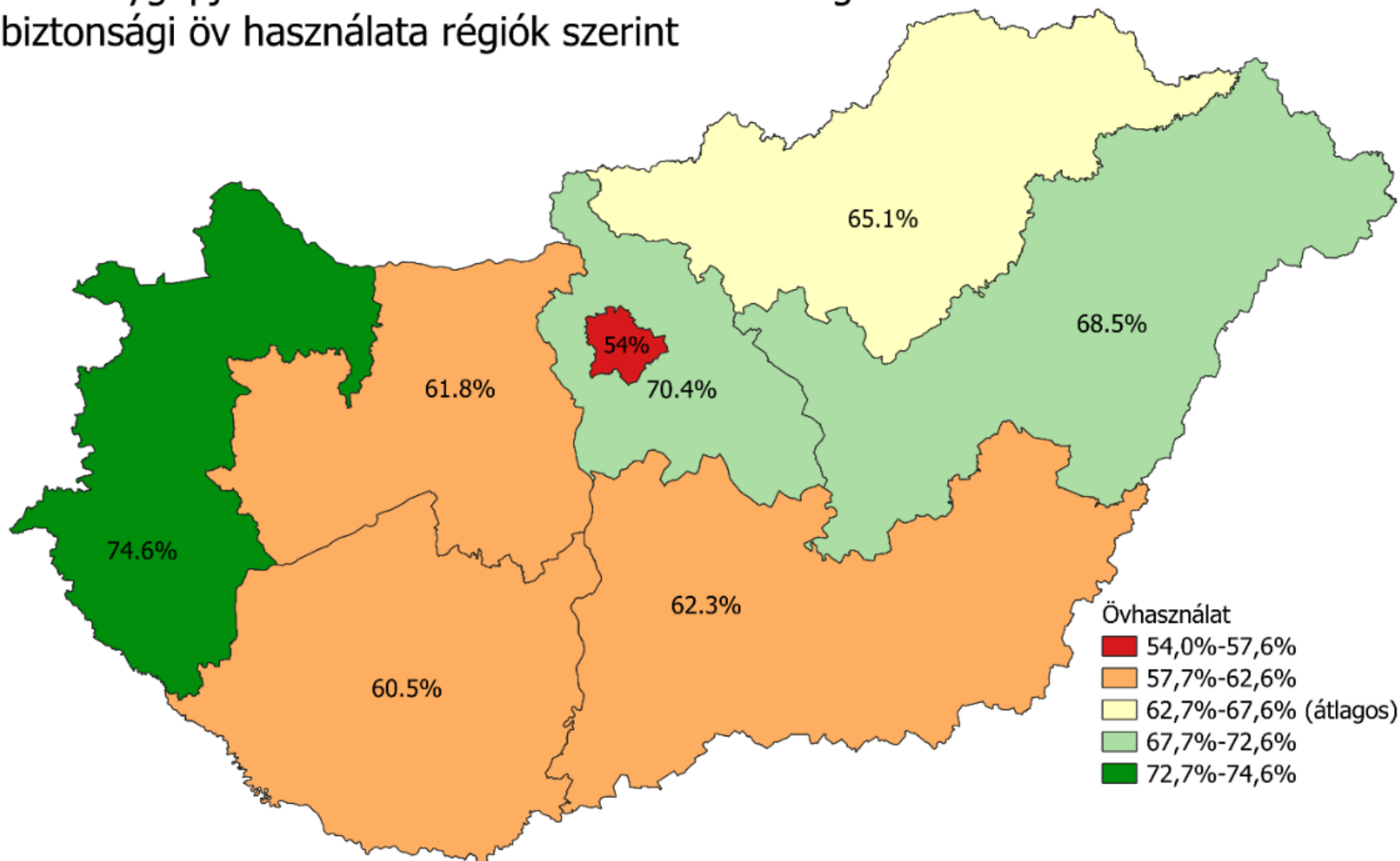
Kerékpárosok részvételével történt balesetek aránya 2010-2023 között

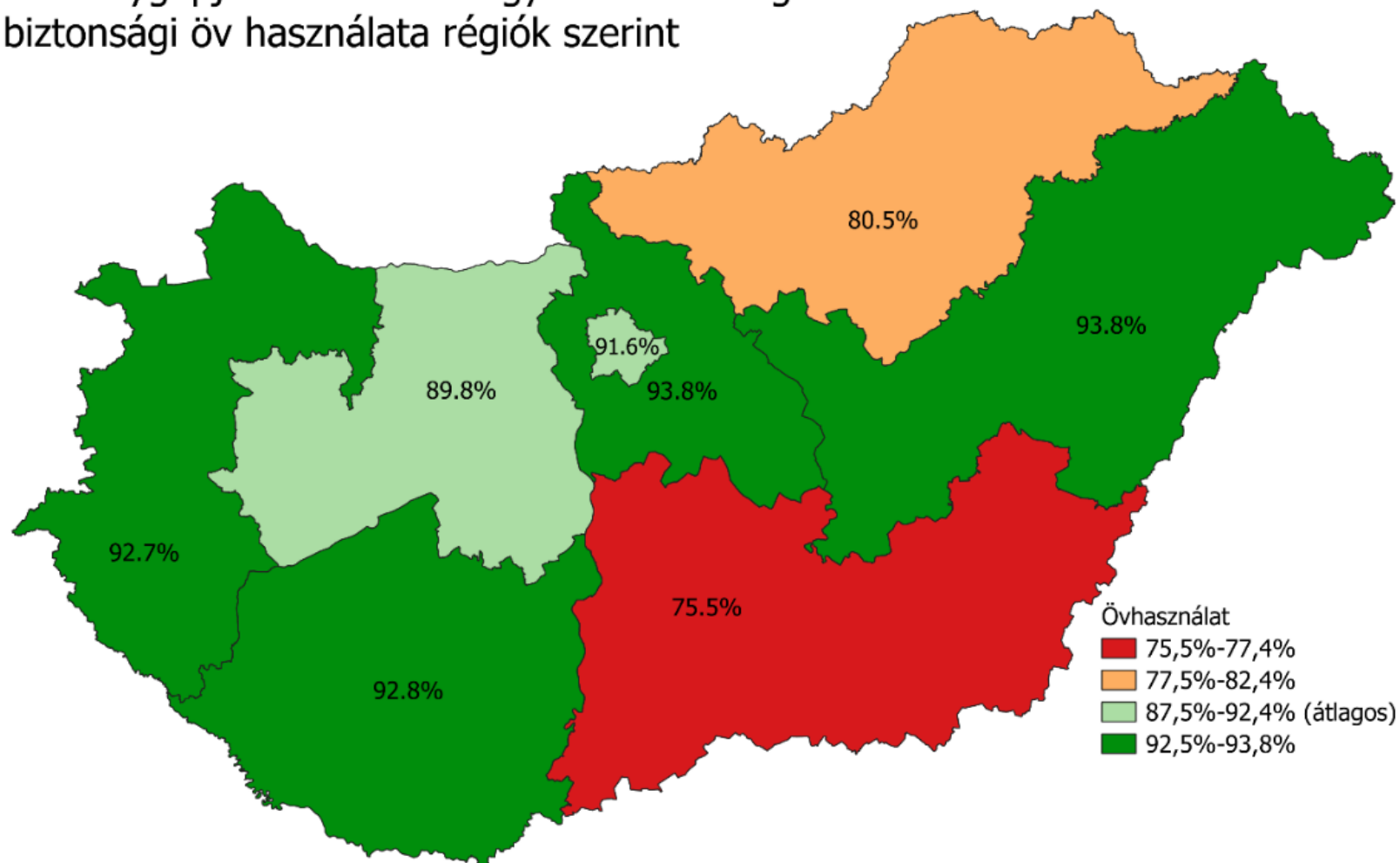
Gyalogosok részvételével történt balesetek aránya 2010-2023 között

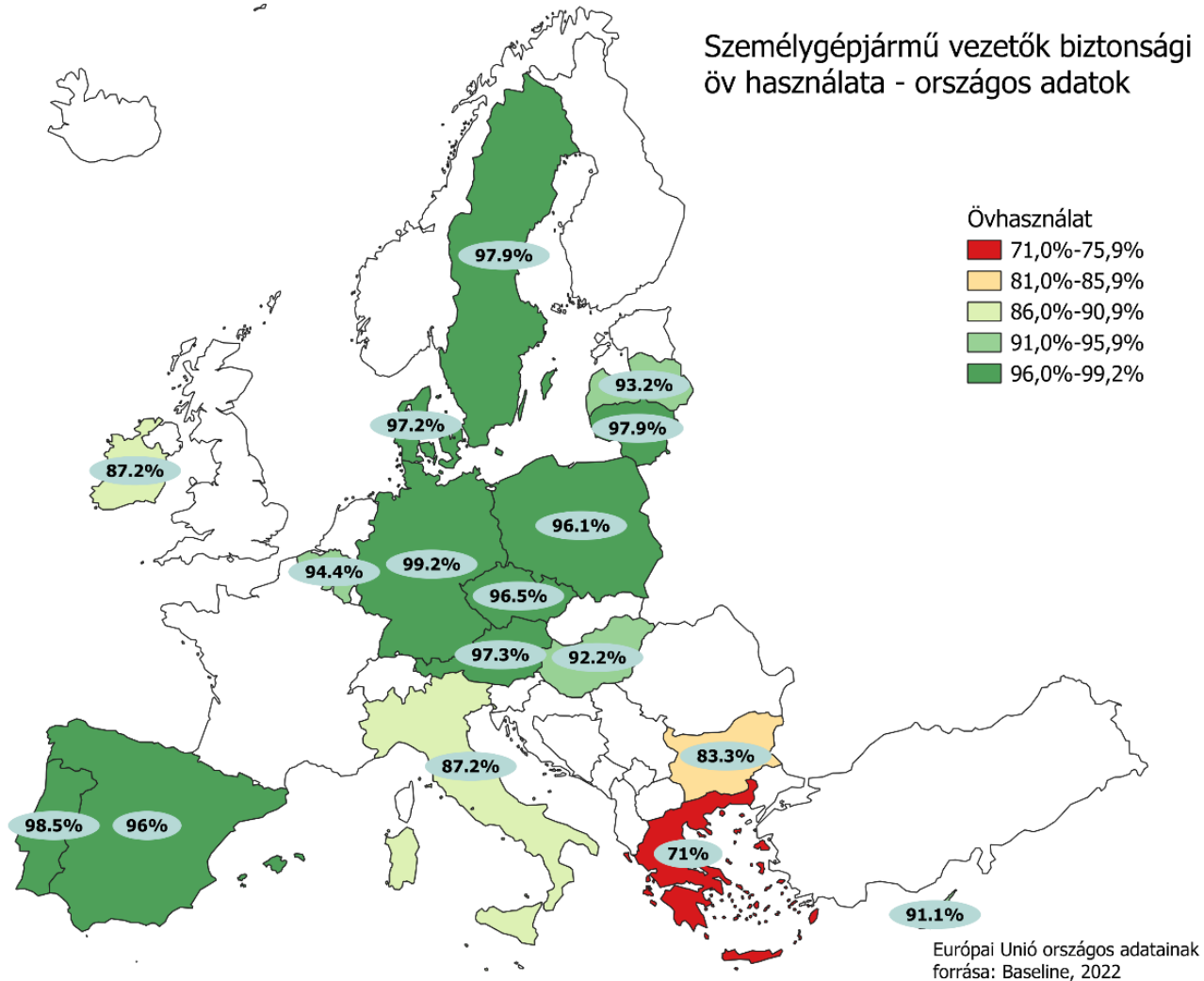
Személygépjárműben hátul utazó felnőttek átlagos biztonsági öv használata régiók szerint

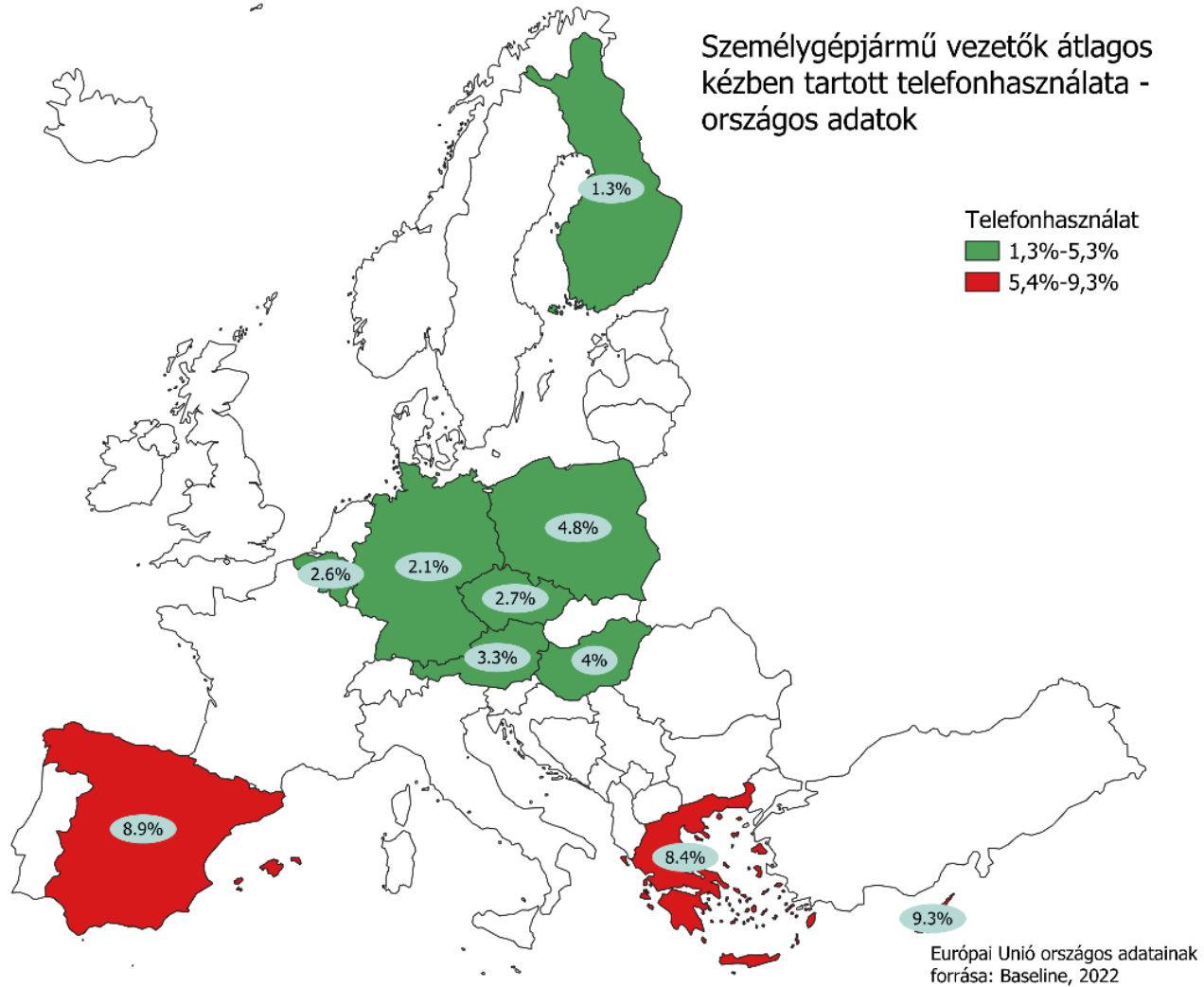
Személygépjárműben utazó gyermekek átlagos biztonsági öv használata régiók szerint

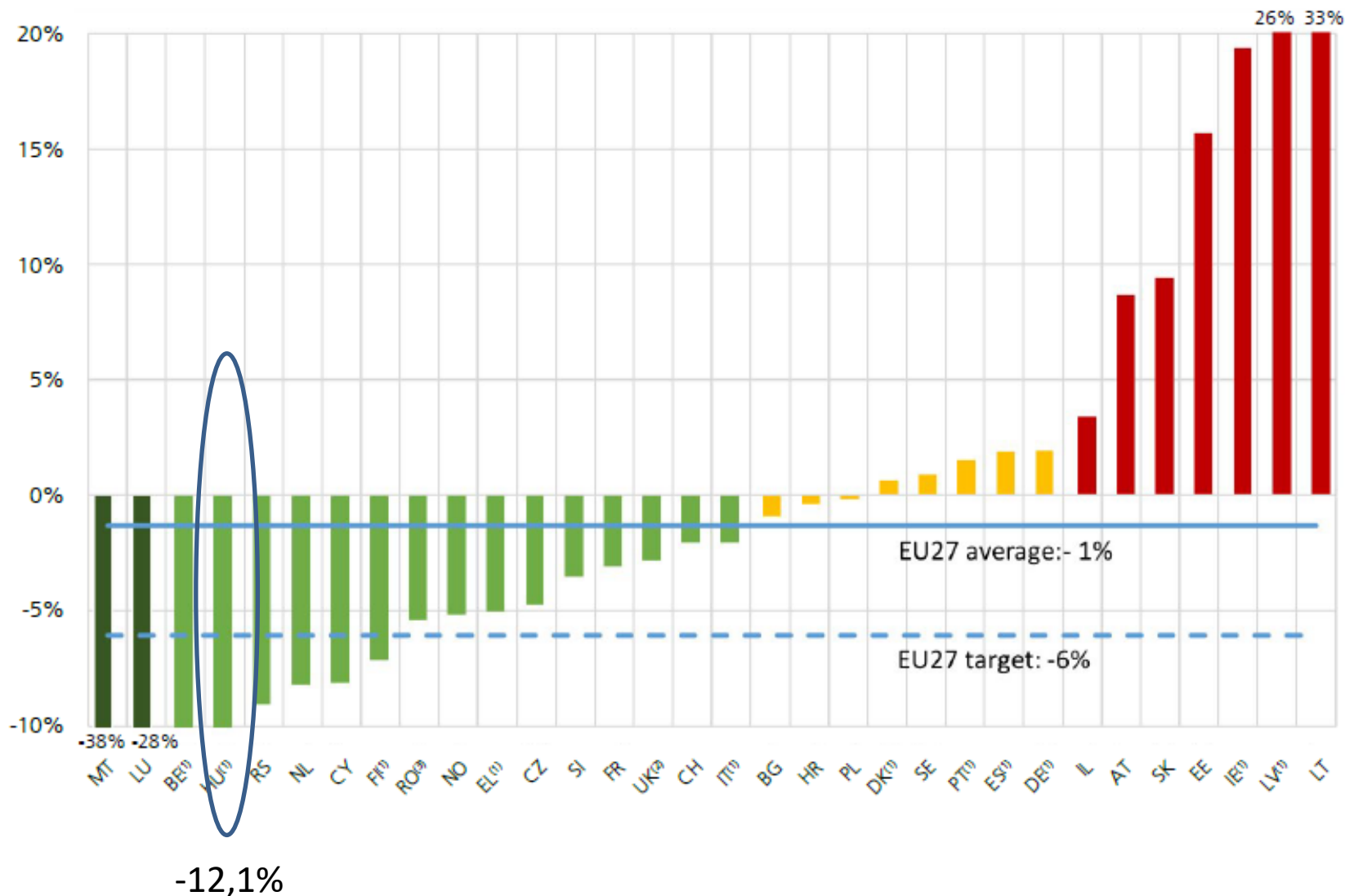
Személygépjármű vezetők biztonsági öv használata - országos adatok

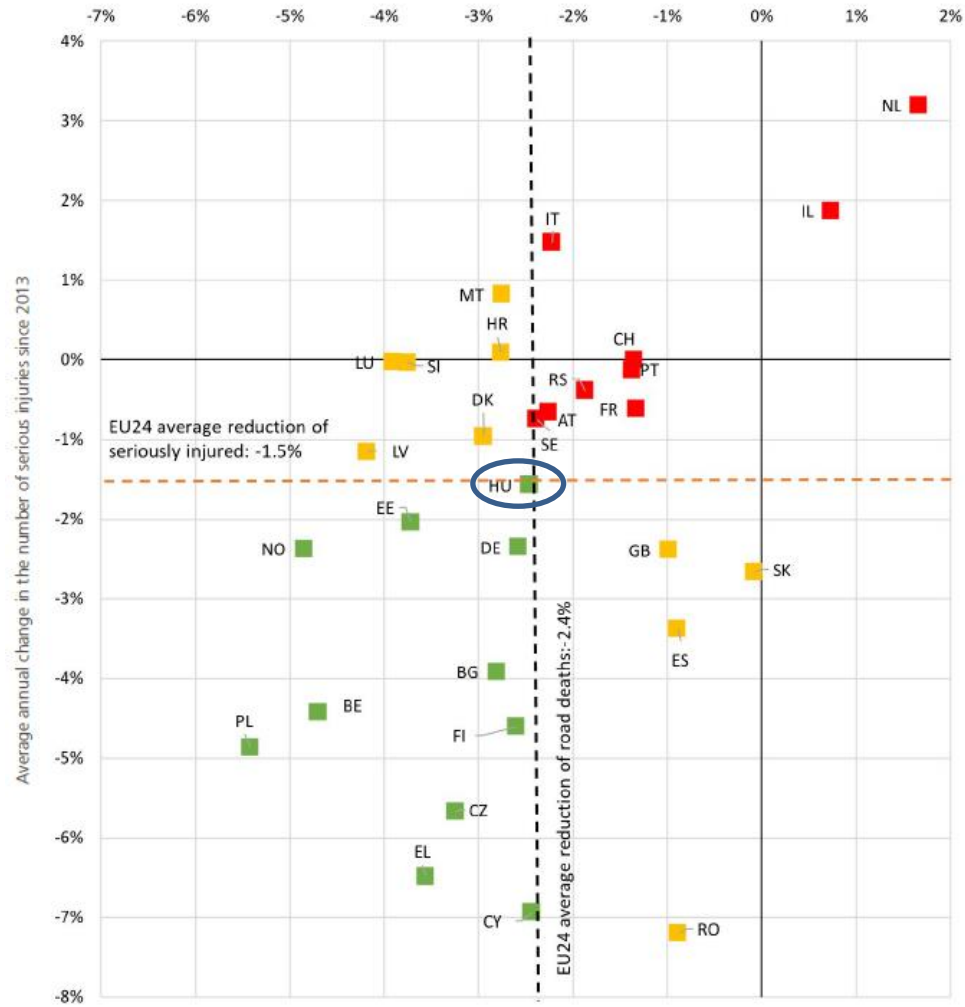
Személygépjármű vezetők átlagos kézben tartott telefonhasználat - országos adatok

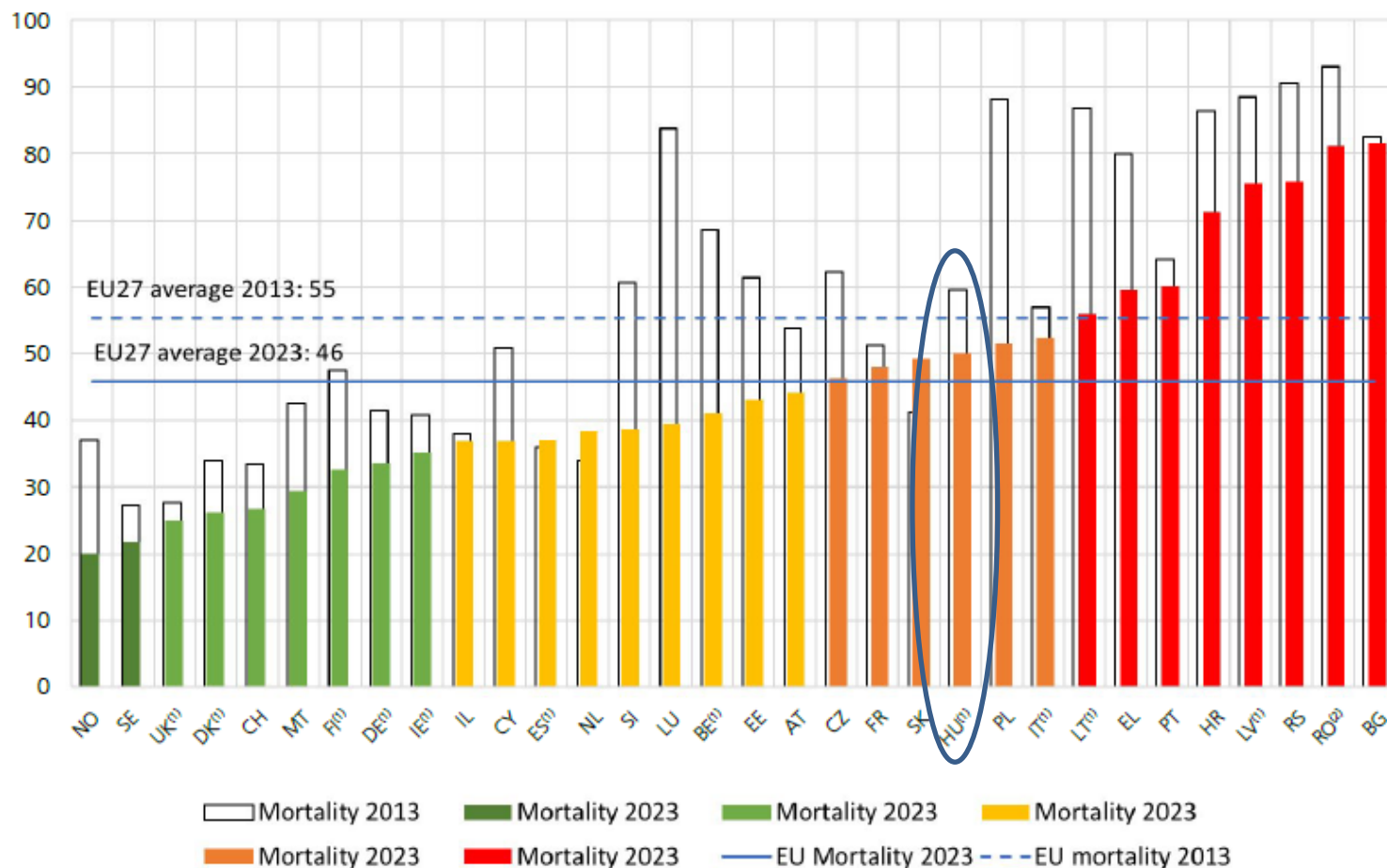
A közúti halálesetek számának relatív változása 2022 és 2023 között, országonként

Average annual change in the number of road deaths since 2013

Mortalitás (közúti halálesetek száma egymillió lakosra vetítve) értéke az egyes országokban, 2023

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

Dr. Tóth János

toth.janos@kjk.bme.hu

BUDAPEST UNIVERSITY OF TECHNOLOGY AND ECONOMICS
FACULTY OF TRANSPORTATION ENGINEERING AND VEHICLE ENGINEERING